

Kuulutuksen julkaisupäivä
2.6.2026

Diaarinumero
319/03.04.04.04.24/2025

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDEN MAA-AINESLUPAA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTOKUULUTUS

Maa-aineslain 20 c §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on annettava maa-aineslupaa koskeva päätöksensä tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 9.6.2026.

Päätös

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 2.6.2026 numero 1325/2026 maa-aineslain mukaisessa valitusasiassa (valitus Ruoveden ympäristölautakunnan päätöksestä 12.12.2024 § 90)

Luvansaaja

Landlady Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä 2.6.–9.7.2026 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa <https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/hameenlinnan-hallinto-oikeus/yleistiedoksiannot-ja-julkiset-kuulutukset/julkiset-kuulutukset/>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 9.7.2026.

2.6.2026

Dnro 319/03.04.04.04.24/2025

Asia Maa-aineslupaa koskeva valitus

Valittaja Virtain-Ruoveden luonnonsuojeluyhdistys ry

Luvansaaja Landlady Oy

Päätös, josta valitetaan

Ruoveden ympäristölautakunnan päätös 12.12.2024 § 90

Ympäristölautakunta myönsi Landlady Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-aineslupan soran ja hiekan ottamiseen kiinteistöiltä 702-416-1-189 ja 702-416-1-188. Suunnittelualueen eli ottamisalueen kokonaispinta-ala on noin 10,4 hehtaaria, josta varsinaisen ottoalueen pinta-ala on 9,9 hehtaaria. Kokonaisottomäärä on 304 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana. Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen, mikäli aikaisemman maa-aineslupan vakuus on voimassa.

Lupa on myönnetty hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavin määräyksin:

--

6. Ottamista ei saa ulottaa ottamissuunnitelmassa esitettyä alinta ottamistasoa +167,35 (N2000) alemmaksi. Pohjaveden pinnan ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään 4 m suojakerros.

--

8. Maa-ainesten ottamistoiminta kokonaisuudessaan on toteutettava siten, että missään toimintavaiheessa ei pääse syntymään pohja- tai pintaveden tai maaperän pilaantumisvaaraa. Suojaava puusto ottamisalueen ympärillä on säilytettävä.

--

10. Pintamaiden kuorintaa ei saa tehdä 15.4.–31.7. välisenä aikana lintujen pesimisajan rauhoittamiseksi. Kuormausta ja kuljetus saa tehdä ympäri vuoden.

14. Otto- ja tukitoiminnoissa käytettävien koneiden säilytys- ja tankkausalueet tulee tiivistää läpäisemättömiksi. Polttoaineet on säilytettävä kaksoisvaipallisissa, lukituissa säiliöissä. Säiliöissä tulee olla sekä ylitäytönestin että sulkuventtiili.

15. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella tulee olla saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia. Mahdolliset vuodot on kerättävä välittömästi talteen ja toimitettava vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

16. Jätteen syntymistä on pyrittävä ehkäisemään. Toiminta on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pintavesille, pohjavesille tai muuta haittaa terveydelle ja ympäristölle. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata.

--

18. Laitoksen toimintaa on tarkkailtava toiminnan aikana aistinvaraisesti sekä tarkastettava laitteiden kunto säännöllisesti sekä huolehdittava niiden huollosta ja kunnossapidosta.

--

20. Alueella on asennettuna neljä pohjavesiputkea, josta pohjaveden pinnan korkeutta on seurattava neljä kertaa vuodessa noin kolmen kuukauden välein. Pohjavedestä tulee ottaa vuosittain vesinäyte, josta analysoidaan pH, sameus, väri, happi, sähkönjohtavuus, kiintoainepitoisuus, TOC, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi, kloridi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, arseeni ja hiilivedyt (C10-C40). Tarkkailumääräystä voidaan muuttaa lupaviranomaisen päätöksellä.

--

24. Maa-ainesten ottamistoiminnan päättyessä tulee alueen maisemointi tehdä loppuun ja jälkityöt tulee suorittaa viivyttämättä ottamissuunnitelman mukaisesti huomioiden mahdollisuus paahderinteisiin. Ottamisalueen luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai sitä loivemmiksi. Luiskien muotoilu tulee tapahtua pyöristämällä. Alueen jälkitasauksessa on käytettävä alueelta saatuja puhtaita maa-aineksia. Alueelta kuorittu pintamaa tulee levittää alueelle aluskasvillisuuden kasvualustaksi. --

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Ruoveden ympäristölautakunnan päätös on ensisijaisesti kumottava ja maa-aineslupahakemus hylättävä. Mikäli lupaa ei kumota, tulee lupamääräyksiin lisätä vaatimus pohjaveden tarkkailuputkien lisäämisestä ja niiden lisäämisestä tarkkailuohjelmaan. Ottamistoimintaa ei tule sallia ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa.

Hanke edellyttää vesilain mukaisen luvan. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 16.7.2020 taltionumero 3201 mukaan tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella vesilain mukainen lupa on maa-ainesten otton edellytyksenä tilanteessa, jossa pohjavesivaikutukset

ovat mahdollisia, vaikka niiden todennäköisyyttä pidettäisiinkin verrattain vähäisenä.

Hanke edellyttää YVA-selvitystä ja sen perusteella laadittua yleissuunnitelmaa alueen maa-ainesten ottoalueista. Siikakankaan maa-ainesten ottoalueiden määrä ja pinta-ala ylittää YVA-kynnyksen niin määrän kuin pinta-alankin perusteella. Asiassa tulee huomioida viereiselle kiinteistölle myönnetty maa-ainesten ottolupa.

Luontoselvitykset ovat puutteelliset. Vuonna 2014 tehdyn luontoselvityksen tiedot ovat jo vanhentuneet. Uuden luontoselvityksen tekeminen olisi perusteltua, sillä alue ulottuu hyvin lähelle Siikanevan Natura 2000 -aluetta ja lisäksi alueen luoteisosa on Pirkanmaan maakuntakaavassa määritelty ekosysteemipalvelujen kannalta merkittäväksi alueeksi. Luontoselvityksen tulisi ulottua Natura-alueelle saakka.

Pohjavesiolosuhteita on selvitetty puutteellisesti, eikä hakemuksen perusteella voi luotettavasti arvioida hankkeen vaikutuksia pohjavedelle. Hankealueen pohjaveden virtaussuuntia ei ole selvitetty eikä alueella olevasta tarkkailuputkesta otetuista pohjavesinäytteistä ole tehty vesianalyyseja pohjaveden laadun selvittämiseksi. Ottoalueen länsiosassa ei ole yhtään vedenkorkeuden havaintoputkea, vaikka ottoalueen raja ulottuu länsiosassa aivan Siikanevan Natura-alueen läheisyyteen (etäisyys noin 106 metriä). Ottoalueen ja Natura-alueen väliseltä alueelta ei myöskään ole maatulokaluotauksia eikä muita tutkimustietoja.

Siikakankaan maa-ainesten otto on runsasta ja tapahtuu suunnittelelmattomasti. Maanmittauslaitoksen Karttapaikalta tehdyn pinta-alamittauksen mukaan kantatie 66:n länsipuolisella alueella kartalle merkittyjen maa-ainesten ottoalueiden kokonaispinta-ala on jo nyt yli 62,47 hehtaaria. Siikakankaan alueesta on tehty Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelma (Maiju Nylund, 2017), jossa esitetään maa-ainesten ottamiseen parhaiten soveltuva alue. Jo myönnettyt maa-ainesluvut sijoittuvat muualle paitsi tälle parhaiten soveltuvalle alueelle.

Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on esitetty yhtenä vaihtoehtona Siikakankaan pohjavesialueen hyödyntämistä Tampereen ja kehyskuntien vedenhankinnassa. Pohjavesivarannon turvaamiseksi alueelle ei tule myöntää enempää maa-aineslupia. Pohjavedelle aiheutuu vakavasti otettava pilaantumisvaara, kun alueella käytetään työkoneita ja laitteita, joilla on rikkoutumisvaara. Tästä ovat esimerkkinä Siikakankaan havaintopisteillä ylittyneet mineraaliöljyjen pitoisuudet sekä ottoalueilta löytyneet öljyvalumat. Riskit pohjavedelle kasvavat, mitä enemmän alueella on toimintaa.

Lupamääräyksissä määrätään alimmaksi ottamistasoksi +167,35. Pohjaveden tarkkailutuloksista käy ilmi, että pohjaveden pinta on ollut tasolla +164,94, jolloin pohjaveden ja ottotason välinen matka on ollut vain 2,41 metriä. Kun lisäksi huomioidaan, että Siikanevan Kilpilammien vedenpinnan taso on +169,3 (noin 2 metriä korkeammalla kuin sallittu alin ottotaso) ja että

Siikaneva on yhteydessä Kilpilammien pohjoispuolitse Siikakankaan pohjavesialueeseen, on todennäköistä, että pohjaveden taso on ottoalueen länsiosassa vielä korkeammalla kuin +164,94.

Siikakankaan harjualue on luokiteltu maakunnallisesti tärkeäksi, sillä alueen pohjoisosassa tapahtuvasta maa-ainesten otosta huolimatta se on geologisesti erittäin arvokas ja sillä on merkitystä myös lähiympäristönsä kannalta (Siikanevan suoalue ja Natura 2000-alue). Alueella on myös virkistyskäyttöarvoja.

Pirkanmaan MAALI-raportissa (Pirkanmaan tärkeät lintualueet, loppuraportti MAALI-hankkeesta, Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry, 2014) Siikakankaan alueen kuvataan olevan maakunnan tärkeimpiä kehrääjän ja kangaskiurun esiintymisalueita tapahtuneesta soranotosta huolimatta. Laajenevan soranoton on todettu olevan alueelle uhkatekijä.

Lausunnot ja selitykset

Ruoveden ympäristölautakunta on antanut lausunnon.

Landlady Oy on antanut selityksen, jossa on muun ohella todettu, että pohjavesialuetietojen mukaan Siikanevan pohjavesialueen eteläosissa pohjavesi virtaa pohjoista kohti ja pohjoisosissa itään Pirttijärven kangasta kohti ja pohjavettä purkautuu muodostuman itäreunojen lähteistä. Pohjavesitarkkailutietojen ja POVET-pohjavesitietojärjestelmän korkeustietojen perusteella ottamisalueen kohdalla virtaussuunta olisi pohjoiseen/koilliseen päin. Virtaussuuntia on arvioitu myös viimeisimpien POVET-järjestelmään merkittyjen viereisten ottamisalueiden pohjavesiputkien PV5 ja PV3M tarkkailutietojen avulla. Näistä putkista ei ole tuoreita tarkkailutietoja, mutta virtaussuunta on arvioitu niiden osalta 3.7.2018 ja 10.1.2018 perusteella, jolloin on mitattu samana päivänä pinnantasot myös putkista HP1–HP4. Pohjaveden virtaussuunta on ottamisalueesta pohjoiseen, koilliseen ja alueen itäreunalla myös itään päin. Näin ollen ottamisalueelta pohjaveden virtaus ei suuntaudu Siikanevan luonnonsuojelu- ja Natura-alueelle päin.

Virtain-Ruoveden luonnonsuojeluyhdistys ry on antanut vastaselityksen.

Välipäätös

Hallinto-oikeus on 13.3.2025 antamallaan välipäätöksellä numero 514/2025 hylännyt päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Muut merkinnät

Valituksenalaisen päätöksen mukaan päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta ja päätökseen liitetyn valitusosoituksen mukaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden sähköpostiosoitteeksi on ilmoitettu vaasa.hao@oikeus.fi. Vaasan hallinto-

oikeus on 30.1.2025 antamallaan päätöksellä numero 88/2025 siirtänyt valituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden käsiteltäväksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 17 §:n 2 momentin nojalla.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Saman pykälän 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 5 §:n 2 momentin mukaan suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan tätä lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1. Liitteen 1 mukaan ympäristövaikutusten arvioinnista annettua lakia sovelletaan kiven, soran ja hiekan ottamiseen, kun ottamisalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettavan aineksen määrä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Saman pykälän 3 momentin mukaan päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään liitteessä 2.

Ympäristöministeriön ohje

Ympäristöministeriön julkaisussa 2023:30 ”Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestäväan käyttöön” on käytössä olevan selvitysaineiston perusteella arvioitu maa-ainesten ottamisesta aiheutuvia haittoja ja ottamisen edellytyksiä eri alueilla. Opas ei ole oikeudellisesti sitova, mutta sen tietoja ja suosituksia voidaan käyttää tausta-aineistona arvioitaessa maa-aineslupapäätöksen lainmukaisuutta.

Soran ottamisen haitalliset vaikutukset pohjaveteen ovat yleensä sitä suuremmat, mitä enemmän pohjavesialueesta on ottamisaluetta. Jos ottamisalueiden yhteispinta-ala on yli 30 % pohjavesialueesta, voidaan tehtyjen tutkimusten perusteella arvioida niiden aiheuttavan potentiaalisen riskin pohjaveden laadulle.

Laaja-alaisella soran ottamisalueella pohjaveden pinnan korkeus voi vaihdella yli metrin enemmän kuin luonnontilaisella sora-alueella. Pohjaveden pinnan vaihtelun lisääntyminen tulee huomioida määriteltäessä suojakerrospaksuuksia. Suojakerrospaksuuksille voidaan asettaa seuraavat varovaisuusperiaatetta noudattavat tavoitteet: Vedenottamon lähisuojavyöhykkeille ei uusia ottamisalueita. Olemassa olevilla ottamisalueilla suojakerros on vähintään 6 metriä. Ottaminen voi tulla kyseeseen lähinnä vanhojen ottamisalueiden kunnostamisen yhteydessä. Kaukosuojavyöhykkeillä suojakerroksen paksuus on vähintään 4 metriä. Suoja-alueiden ulkopuolella pohjavesialueella suojakerroksen paksuus on vähintään 3–4 metriä.

Ympäristövaikutusten arvioinnin osalta oppaassa on todettu, että hankkeita tulee tarkastella yhtenä kokonaisuutena, mikäli alueella on tarkoitus toteuttaa samanaikaisesti useita toisiinsa kiinteästi yhteydessä olevia hankkeita, joita ei ole mahdollista toteuttaa itsenäisesti. Ne voivat tulla YVA-menettelyn piiriin suoraan hankeluettelon perusteella tai tapauskohtaisessa soveltamispäätöksessä. Maa-aineslupat ovat määräaikaista ja samoille ottamisalueille haetaan usein uusia lupia. Jos uusi lupahakemus pysyy aiemmin myönnetyn luvan puitteissa, ei YVA-menettelylle lähtökohtaisesti ole tarvetta.

Kuvaus hankkeesta ja ottamisalueesta

Asiassa on kysymys soran ja hiekan ottamisesta Ruovedellä sijaitsevalta kiinteistöltä 702-416-1-189. Kiinteistöllä 702-416-1-188 sijaitsee osa tukitoiminta-alueesta. Ottamissuunnitelman mukaan suunnittelualueella on 26.9.2024 asti voimassa oleva maa-aineslupa, ja nyt haettu ottaminen sijoittuu jo avatulle ja vielä avaamattomalle hiekan ja soran ottamisalueelle. Varsinaisen ottoalueen pinta-ala on noin 9,9 hehtaaria ja haetun ottamisen määrä 304 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana. Suunnittelualue sijaitsee Pohjan kylässä Siikakankaan alueella noin 14 kilometriä Ruoveden keskustasta etelään ja noin 1,5 kilometrin päässä kantatieltä 66. Lähiympäristössä on useampia maa-ainesten ottoalueita.

Suunnittelualueella ei ole voimassa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 suunnittelualue on osoitettu tärkeäksi vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Merkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeät ja vedenhankintaan soveltuviksi luokitellut pohjavesialueet. Lisäksi suunnittelualue on osoitettu teknisen huollon kehittämisen kohdealueeksi (tk). Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, joilla tulee varautua seudulliseen vedenhankintaan. Merkintään liittyy Siikanevan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em22. Erityismääräystä koskevan suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Siikanevan (FI0341008) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseen.

Suunnittelualue on suurelta osin maaseutualuetta (M). Suunnittelualueesta pieni osa sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä (MK). Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset luonnon ydinalueet tai luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet, joilla on tarvetta retkeilyn ja ulkoilun järjestämiseen. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja ne tukevat luonnonympäristöjen kytkeytyvyyttä, säilymistä ja virkistyskäyttöä.

Suunnittelualueen välittömään läheisyyteen sen eteläpuolelle on osoitettu harjualue (ge1), jotka koskevalla merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat harjualueet. Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aineslain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.

Suunnittelualueen länsi- ja lounaispuolelle on osoitettu suojelualue (S).

Luvan myöntämisedellytykset

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Valituksenalaisen lupapäätöksen mukaisen ottamisalueen pinta-ala ja otettava ainesmäärä alittavat selvästi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteessä 1 tarkoitetun hankeluettelon mukaisen 25 hehtaaria ja 200 000 kiintokuutiometrin vuosittaisen ottamismäärän. Kun vielä otetaan huomioon, että kyse on luvan myöntämisestä jo olemassa olevalle ja pääosin jo avatulle ottamisalueelle, hankkeen ei voida myöskään katsoa aiheuttavan laadultaan ja laajuudeltaan YVA-lain liitteessä 1 tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Asiaa ei ole syytä arvioida toisin yksin siitä syystä, että hankealueen läheisyyteen sijoittuu myös muita maa-ainesten ottoalueita.

Pohjavesi

Ottamissuunnitelman 29.11.2024 mukaan suunnittelualue kuuluu Siikanevan 2E-luokan pohjavesialueeseen (0470211). Alueen eteläosassa pohjaveden virtaussuunta on pohjoinen ja alueen pohjoisosassa itään kohti Pirttijärven kangasta. Pohjavettä purkautuu itäreunan lähteistä. Pohjavesialueen pinta-ala on 15,7 km² ja muodostumisalueen pinta-ala 13,3 km². Arvio muodostuvan pohjaveden määrästä on 10 500 m³/d.

Saadusta selvityksestä ilmenee, että hankealueelle lähiympäristöineen on asennettu neljä pohjavesiputkea HP1–HP4, jotka ottamissuunnitelmaan liitetyn nykytilannekartan 29.11.2024 mukaan sijaitsevat ottamisalueen luoteisosassa (HP1) sekä ottamisalueen etelä- ja itäpuolelle sijoittuvalla kiinteistöllä 702-416-1-188 yksi kiinteistön länsiosassa (HP2) ja kaksi kiinteistön itäosassa (HP3–HP4). Pohjavesiputket HP2 ja HP4 sijoittuvat lähelle ottoaluetta. Ottamissuunnitelman ja hakemukseen liitetyn 8.8.2024 päivätyn pohjavedenseurantaraportin mukaan pohjavesiputkista on tehty säännöllisesti neljä kertaa vuodessa pohjaveden pinnan tarkkailua. Pohjaveden pinta on putkista tehdyn tarkkailun perusteella vaihdellut tasossa +162,5–164,94. Putkessa HP1 pinta on korkeammalla kuin putkissa HP2 ja HP4. Pohjavesiputkista HP3 on lähes aina ollut kuiva.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on lausunnossaan 28.10.2024 muun ohella edellyttänyt neljän metrin suojakerroksen jättämistä ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle, pohjaveden pinnan tason ja laadun seuraamista neljä kertaa vuodessa, polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden maaperään ja pohjaveteen pääsyn estämistä sekä tukitoiminta- ja tankkausalueiden tiivistämistä.

Valittajan toimittaman Turun yliopiston maantieteen ja geologian laitoksella laaditun Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelman (Nylund, 2017) mukaan maa-ainesten ottamisalueet, joilla oli vuoden 2017 aikana voimassa oleva maa-ainelupa, kattoivat Siikakankaan pohjavesialueen pinta-alasta noin 3 %. Näiden lisäksi

Siikakankaan pohjavesialueelle oli myönnetty kaksi maa-aineslupaa yhteensä noin 11,6 ha alueelle, jota ei ole vielä otettu käyttöön. Vanhojen maa-ainesten ottamisalueiden sekä ottamisalueiden, joilla oli selvitystyön toteuttamisen aikana voimassa oleva maa-aineslupa, yhteenlaskettu pinta-ala on noin 98,3 ha eli noin 6 % Siikakankaan pohjavesialueen pinta-alasta. Mikäli vireillä oleva maa-aineslupa hyväksyttäisiin ottamissuunnitelman mukaisena ja otettaisiin käyttöön, olisi Siikakankaan kaikkien maa-ainesten ottamisalueiden yhteenlaskettu pinta-ala noin 113,9 ha eli noin 7 % pohjavesialueen pinta-alasta. Yleissuunnitelmassa on edelleen todettu, että mikäli Siikakankaan pohjavesialueelle halutaan sijoittaa uusia maa-ainesten ottamisalueita, tulee maa-ainesten ottaminen keskittää jo luvitettujen ottamisalueiden läheisyyteen. Tämän lisäksi uudet ottamisalueet tulee sijoittaa sellaisille alueille, missä maa-aineksia pystytään ottamaan mahdollisimman tehokkaasti pohjaveden suojelu huomioon ottaen. Parhaiten maa-ainesten ottamiseen soveltuvat uudet alueet sijoittuvat Siikakankaan pohjavesialueen keskiosaan. Siikakankaan pohjavesialueella ei ole tällä hetkellä kunnallista vedenottamoita.

Hallinto-oikeus toteaa, että maa-ainesten ottamisalueen sijoittuminen pohjavesialueelle ei yksinään ole este maa-aineslupan myöntämiselle. Myöskään erilaisissa selvityksissä esitetyt suositukset ottotoiminnalle soveltuvista alueista eivät ole sitovia. Ottamistoiminnan vaikutukset alueen pohjavesioloihin tulee arvioida tapauskohtaisesti, ja ottamistoiminta pohjavesialueella on mahdollista, jos ottamistoiminnasta ei aiheudu vaaraa pohjaveden laadulle tai antoisuudelle.

Nyt kyseessä oleva ottamisalue sijoittuu vanhan maa-aineslupan mukaiselle pääosin jo avatulle ottamisalueelle kattaen noin 0,7 prosenttia pohjavesialueen pinta-alasta. Asiassa ei ole esitetty tarkkaa selvitystä kaikkien Siikakankaan pohjavesialueelle sijoittuvien maa-ainesten ottoalueiden yhteenlasketusta pinta-alasta. Hallinto-oikeuden käsityksen mukaan yhteenlaskettu pinta-ala ei kuitenkaan ylitä ympäristöministeriön oppaassa mainittua 30 prosenttia koko pohjavesialueen pinta-alasta. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräysten mukaan maa-ainesten ottamista ei saa ulottaa tasoa +167,35 (N2000) alemmaksi, minkä lisäksi pohjaveden pinnan ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään neljän metrin suojakerros. Suojakerrospaksuus vastaa ympäristöministeriön oppaan suosituksia. Luvansaaja on myös velvoitettu seuraamaan pohjaveden pinnantasoa ja laatua alueella ja sen ympäristössä olevista pohjavesiputkista. Kun vielä otetaan huomioon pohjaveden virtaussuunnista esitetty selvitys, ottoalueen pinta-alan suhde pohjavesialueen kokonaispinta-alaan, pohjaveden suojaamiseksi asetetut lupamääräykset kokonaisuudessaan sekä se, mitä maa-aineslain 14 §:ssä on säädetty toiminnan valvomisesta, pohjavesiolosuhteita on katsottava selvitetyn riittävästi, eikä ottamissuunnitelman mukaisesta toiminnasta ennalta arvioiden aiheudu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Näissä oloissa lupaviranomaisen ei ole myöskään tullut edellyttää vesilain mukaisen luvan hakemista ennen asian ratkaisemista.

Luontoarvot

Ottamissuunnitelman 29.11.2024 mukaan hankealueen pohjois- ja keskiosa ovat jo avattua aluetta, jolta puusto ja pintamaat on poistettu. Alueen eteläosa on kuivaa kangasta, jolla kasvaa männikköä. Alue ei ole enää luonnontilainen ottamistoiminnan vaikutuksen vuoksi.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon 28.10.2024 mukaan hankealueella on aiemman maa-aineksenoton aikana muokattuja osia sekä pienialainen taimikkoa sisältävä alue. Hankealueelta on aikaisempaa lupaa varten tehty luontoselvitys vuonna 2014. Selvityksessä hankealueelta ei havaittu uhanalaista tai muuta huomionarvoista lajistoa tai luontotyyppejä. Hankealueen puustoinen osa kasvaa nuorta männikköä. Luontoselvitys on jo melko vanha, mutta sen voidaan katsoa kuvaavan alueen nykytilaa riittävästi. Ottamisalue sijoittuu noin 100 metriä Siikanevan Natura-alueen (FI0341008, SAC) koillispuolelle. Siikaneva on yksi Pirkanmaan parhaita lintusoita ja Pirkanmaan suurin yhtenäinen suoalue. Toimija ei ole hakemuksensa yhteydessä esittänyt arviota Siikanevan Natura-alueelle kohdistuvista vaikutuksista. Aiemman lupahakemuksen yhteydessä ELY-keskus on kuitenkin lausunnossaan 26.6.2014 katsonut, ettei hankkeella ole todennäköisesti sellaisia vaikutuksia, joista tulisi laatia luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi. Hankealueen ja Natura-alueen väliin jää puustoinen vyöhyke, joka estää pölyn leviämistä ja soranoton vesitalousvaikutukset eivät todennäköisesti ulotu Natura-alueelle. Siikanevalla ei ole soranoton vaikutusalueella pohjavesivaikutteisia elinympäristöjä. Alueen ympäristössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aikaisemman luvan myöntämisen jälkeen. Hankkeella ei todennäköisesti ole merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Siikanevan Natura-alueelle.

Lausunnossa on edelleen tuotu esiin, että Siikakankaan alue on todettu linnustoltaan arvokkaaksi, ja alue kuuluu maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden (MAALI-alueet) joukkoon. Siikakangas on maakunnalle harvinaisen kehrääjän ja kangaskiurun esiintymisalueita. Kummastakin lajista on useita havaintoja alueelta vuosittain. Alueen linnustollisten arvojen turvaamiseksi pintamaan poisto tulee tehdä lintujen pesimäajan 15.4.–31.7. ulkopuolella. Soran ottamisalueen rinteeseen voi myös olla muodostunut tai muodostua erittäin uhanalaisen törmäpääskyn pesimäyhdyskuntia. Törmäpääsky on rauhoitettu lintulaji, jonka pesintää ei saa häiritä. Törmäpääsky ei ole herkästi häiriintyvä laji, joten maa-ainestenottotoimintaa voi jatkaa pesien läheisyydessä. Alueelle mahdollisesti muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Monimuotoisuutta lisäävien jälkihoitotoimien toteuttaminen, kuten paahderinteiden ja törmäpääskyrintauksien muotoilu alueelle on suositeltavaa. Muilta osin maa-ainesten ottaminen alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa.

Saadun selvityksen mukaan asiassa on kyse ottotoiminnan jatkamisesta jo osin avatulla vanhan luvan mukaisella ottamisalueella. Siltä osin kuin aluetta ei ole

vielä avattu ottamista varten kyse on kuivasta kangasmetsästä, jossa kasvaa mäntyä. Ottaen vielä huomioon Siikanevan Natura-alueen sijoittuminen noin sadan metrin päähän ottamisalueen lounaisrajasta, asiassa ei ole edellä kuvatuissa olosuhteissa ollut tarpeen edellyttää uuden luontoselvityksen laatimista. Vuoden 2014 luontoselvityksessä ottamisalueelta ei ole tunnistettu luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja luontotyyppisiä tai luontodirektiivin liitteessä IV a mainittuja tiukkaa suojelua edellyttäviä eliölajeja. Kun vielä otetaan huomioon Pirkanmaan arvokkaiden harjualueiden inventoinnin tarkistukseen 2014 sisältyvän Siikakankaan maakunnallisesti arvokkaan harjualueen rajautuminen kokonaan suunnittelualan ulkopuolelle, sekä se, että lupamääräyksissä on kielletty pintamaiden kuoriminen lintujen pesintäaikaan 15.4.–31.7. ja velvoitettu luvanhakija ottamisen päätyttyä ottamaan maisemoinnissa huomioon mahdollisuus paahderinteisiin, ottamisesta ei voida katsoa aiheutuvan luonnonsuojelulain vastaisia seuraamuksia eikä myöskään maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista taikka 3 kohdassa tarkoitettuja huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Hallinto-oikeuden loppujohtopäätös

Edellä tässä päätöksessä esitetyt seikat huomioon ottaen maa-ainesten ottaminen ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Valituksenalaista päätöstä ei ole syytä kumota tai muuttaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Luonnonsuojelulaki 78 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Henna Nevalainen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Paula Pihlava, Maria Jokinen ja Henna Nevalainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Virtain-Ruoveden luonnonsuojeluyhdistys ry

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin

(Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta)

Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.

Jäljennös maksutta Ruoveden ympäristölautakunta

Ruoveden kunnanhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään

Landlady Oy

Lupa- ja valvontavirasto

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
Puhelinnumero: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jos hän ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa eikä hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)